

«Jordmassar frå problem til ressurs - ta vare på matjorda»

---

*Korleis nytta massar frå utbygging som ressurs for landbruk og samfunn
på ein god måte for innbyggjarar og miljø?*

Langeland i Meland kommune ligg på grasavlingstoppen i Noreg. Kjelde: Strilen.no

Ta vare på matjorda

Det har vore gjennomført eit forprosjektet – *Ta vare på matjorda* - i samarbeid med Fylkesmannen i Hordaland og kommunane i Nordhordland. Bakgrunn for dette er store utbyggingar til næring og bustadbygging i Nordhordland som gjev mykje overskot av jord- og steinmassar som må handterast.

Framover er det fleire utfordringar knytt til utbygging i Mongstadområdet og sørover. Kommunane har hatt ulike tilnærmingar for løyse dette, og det manglar ein felles forvaltningspraksis for å handsama dette på ein samfunnsgagnleg måte.

Forprosjektet har munne ut i eit forslag til eit hovudprosjekt som skal finne ålmenne løysingar til dette som kan leggst til grunn for utarbeiding av prosedyrar, endring av regelverk og føresegner. Målet er at ressursane vert takast vare på og nyttast til landproduksjon eller på anna vis komme samfunnet til nytte - også etter at dei er flytta.

Foto: Mjåtveit i Meland kommune

Det er fleire problemstillingar knytt til prosjektets mål om å finne og samle ålmenne løysingar på handtering av jordmassar. Dei viktigaste problemstillingane som må på plass er:

- Korleis definera dei ulike omgrepa godt og forståeleg?
- Korleis klargjera rammene i eksisterande lovverk og samordna dei slik at dei vert praktiske i ulike saker?
- Kva krav skal stillast for dei ulike søknadstypene, profilar, planar for gjennomføringar, miljøutgreiingar m.m.?
- Korleis klargjera dei ulike sektorane sine ansvarsområder hensiktsmessig?
- Korleis handtera jord- og steinmassar i plansamheng?
- Korleis sikre informasjon/kommunikasjon og kompetanse mot grunneigar, entreprenørar, utbyggarar, planleggarar og forvaltninga på ein god måte?

Mål: Jordmassar som ressurs

Korleis nytta massar frå utbygging som ressurs for landbruk og samfunn på ein god måte for innbyggjarar og miljø?

Gjennom prosjektet ønskjer vi å ha fokus på tre ulike delmål:

1. Informasjon og kommunikasjon om prosjektet retta mot aktørar og samarbeidspartnarar
2. Auka kompetansen i alle ledd i verdikjeda
3. Produsera ein rettleiar for kommunal sakshandsaming med bakgrunn i eksisterande kunnskap og erfaringar frå kommunane

For å nå desse måla legg vi opp til ulike aktivitetar:

1. Produsering av informasjonsmateriell og møteaktivitet
2. Deltaking på nettverkssamlingar, arrangere kurs for dei ulike aktørane og seminar for forvaltninga
3. Undersøkje den eksisterande kunnskapen og finne «beste praksis», klargjere omgrep og definisjonar, skrive sjekklister med krav til søknader og få på plass viktige vurderingstema

Alle desse aktivitetane og delmåla glir inn i kvarandre og vil saman byggje opp kompetansen om flytting av jordmassar og korleis jordmassane kan nyttast som ressurs på ein god måte for innbyggjarar og miljø.

Det er viktig at arbeidet vi gjer no er kjent; alle erfaringar er nyttige i søka etter dei beste løysingane. Aktørar og samarbeidspartnarar sitter med ulik kunnskap som fletta saman kan bidra til eit godt resultat.

Ved å dele denne kunnskapen, kan vi heva kompetansen i alle ledd. Gjennom kurs og seminar kan interessantar møtast og utveksle erfaringar på godt og vondt. Dei kan få opplæring i lover og reglar og få ein betre oversikt over feltet.

Ein rettleiar kan vidareføre dei beste erfaringane og gje tips til god praksis. Rettleiaren må vere oversikteleg og forståeleg for alle som kan tenkas å ta den i bruk. Eit godt utgangspunkt er å tenkje at rettleiaren skal bli brukt så mykje at den treng oppdatert utgåve i framtida for å få inn nye retningslinjer og fleire gode praksisar som alltid er under utvikling.

Undervegs i prosjektet

For å gjennomføre prosjektet på ein god måte, er det i utgangspunktet ei lita arbeidsgruppe og ei større referansegruppe. Det vert kalla inn andre til arbeidsgruppa ved behov. I arbeidet med rettleiaren vurderas innleie av konsulent.

Meland, Lindås og Austrheim kommune samarbeider om prosjektet saman med NUI og med støtte frå fylkesmannen i Hordaland og Hordaland fylkeskommune. Prosjektet er ein del av klimaplan for Hordaland 2015.

Prosjektet har fått tildelt 300 000 kr i skjønsmidlar frå fylkesmannen i Hordaland og 100 000kr frå Hordaland fylkeskommune (gjennom klimaplanen). Det er også rekna eigen finansiering gjennom kommunane i Nordhordland og Nordhordland Utviklingsselskap IKS.

Prosjekteigar	Nordhordland Utviklingsselskap IKS (Regionrådet i Nordhordland)
Styringsgruppe:	Rådmannsgruppa i Nordhordland
Prosjektleder:	Tonje Husum Aarland (Nordhordland Utviklingsselskap IKS)
Referansegruppe:	Astrid Holte (FM), Egil Hauge (FM), Hans-Christian Engum (HFK), Trygve Torsteinsen (Landbruksrådgivinga), Thomas Lindås (Austrheim kommune), Magnar Askeland (bonde), Vidar Raugstad (regional entreprenør), Arnold Matre (Lindås kommune)
Arbeidsgruppe:	Asbjørn Toft (Austrheim kommune), Kjartan Nyhammer (Lindås kommune), Laila Bjørge og Marius Flemmen Knudsen (Meland kommune)

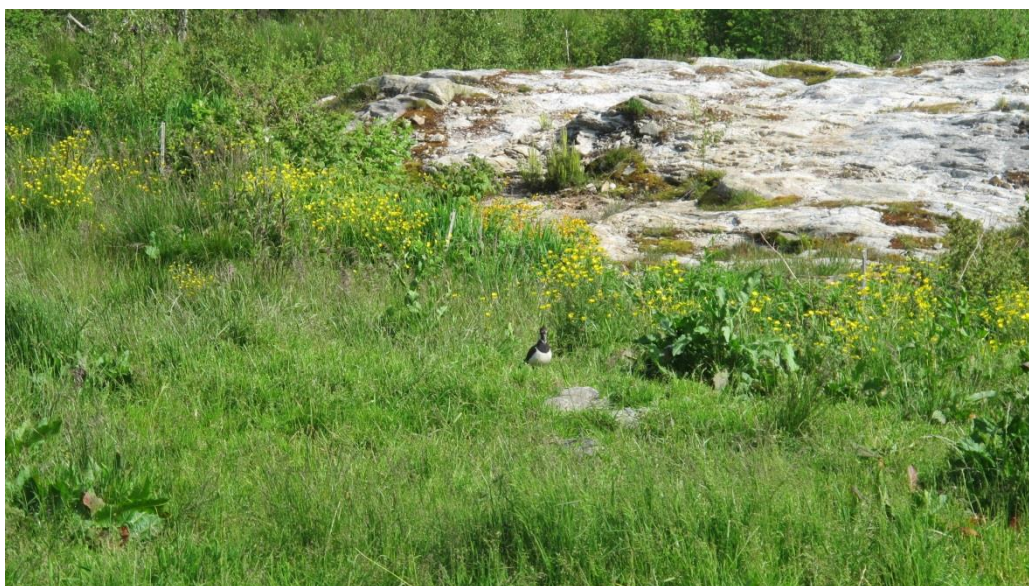

Foto: Vipene trives på tilføyde jordmassar på Mjåtveit i Meland kommune